

1.

Alex ovo obožava. Već gotovo cijeli sat pokušava, oklijeva, izlazi, vraća se, ponovo pokušava. Perike i umetci. Mogla bi ovdje provesti cijela poslijepodneva.

Prije tri-četiri godine, na bulevaru Strasbourg, slučajno je otkrila ovu trgovinu. Nije zapravo ništa tražila, ušla je iz radoznalosti. Doživjela je šok kada je samu sebe ugledala s crvenom kosom, sve se u njoj do te mjere preobrazilo da je smjesta kupila tu periku.

Alex može gotovo sve staviti na sebe jer je zbilja zgodna. Nije uvijek bilo tako, to je došlo s odrastanjem. Prije toga, bila je prilično ružna i strahovito mršava djevojčica. No, kada je jednom počelo, došlo je kao plimni val, tijelo se gotovo najednom promijenilo, reklo bi se, kao preoblika u ubrzanom snimanju, u roku od nekoliko mjeseci Alex je postala prekrasna. Stoga, kako više nitko nije očekivao takvu iznenadnu ljupkost, a ona među prvima, nikada nije uspjela u to zaista povjerovati. Još ni danas ne vjeruje.

Crvena perika, na primjer, nikada nije ni pomislila da bi joj mogla tako dobro pristajati. Otkriće. Nije ni slutila doseg te promjene, njezinu težinu. Perika je nešto vrlo površinsko, ali je, neobjašnjivo, zbog nje stekla dojam da joj se u životu zbilja događa nešto novo.

Tu periku zapravo nikada i nije nosila. Čim se vratila kući, shvatila je da je vrlo osrednje kvalitete. Izgledala je lažno,

ružno, izgledala je jadno. Bacila ju je. Ne u smeće, to ne, nego u ladicu na komodi. Pa bi je od vremena do vremena izvadila, stavila je na glavu i pogledala se u zrcalu. Možda je perika i bila užasna, kao da na sav glas viče: “Sintetika, čisti jeftilen”, bez obzira, ono što je Alex vidjela pred sobom pružalo joj je potencijal u koji je željela vjerovati. Vratila se na bulevar Strassbourg, bez žurbe razgledala perike dobre kvalitete, ponekad malo previsoke cijene za njezinu plaću bolničarke na zamjeni, no takve da ih se moglo zaista nositi. I tako je počelo.

U početku nije lako, treba se usuditi. Kada je netko, kao što je to Alex, prilično kompleksne naravi, naći petlje da sa takvo što učini, zahtijeva dobrih pola dana. Složiti dobru šminku, odabrati odgovarajuću odjeću, cipele, torbicu (ukratko, odabrati nešto prikladno među onime što već imate, ne možete uvijek kupiti sve novo svaki put kad promijenite lice...). No, onda izađete na ulicu i najednom ste netko drugi.

Ne stvarno, gotovo. A ako vam to i ne promijeni život, pomaže da vam prođe vrijeme, pogotovo kada više bogzna što i ne očekujete.

Alex voli tipizirane perike, perike koje odašilju poruke kao što je “Znam na što mislite” ili “Jako mi dobro ide i matematika”. Ova koju danas nosi otprilike kaže: “Mene nećete naći na Facebooku.”

Pružna ruku prema modelu pod nazivom “Urban choc” i baš u tom trenutku kroz izlog vidi muškarca. Stoji na pločniku preko puta i pretvara se da čeka nekoga ili nešto. Ovo je već treći put u posljednja dva sata. Slijedi je. Zašto mene? To je prvo pitanje koje si postavlja. Kao da muškarci mogu slijediti svaku drugu djevojku, samo ne nju. Kao da već bez prestanka ne osjeća njihove poglede, posvuda, u autobusu ili metrou, na ulici. U dućanima. Alex se sviđa muškarcima svake dobi, to je prednost kada vam je trideset godina. Svejedno, uvijek se iznenadi: “Ima toliko zgodnijih od mene”. Uvijek je muči nedostatak samopouzdanja, uvijek je preplavljuje sumnja. Od

djetinjstva. Pa i mucala je prije nego što je odrasla. Čak i danas muca, kada joj popuste živci.

Ne poznaje tog muškarca, zapamtila bi takav fizički izgled, ne, nikada ga nije vidjela. Osim toga, pedesetogodišnjak koji slijedi tridesetogodišnjakinju... Nije pretjerano principijelna, to je samo čudi.

Alex spušta pogled prema drugim modelima, pretvara se da je neodlučna, a onda prijeđe na drugu stranu trgovine i smjesti se u kut odakle može promatrati pločnik.

Mora da se bavio sportom, kao da mu je odjeća preuska, tip krupna muškarca. Dok miluje plavokosu, gotovo bijelu periku, pokušava se sjetiti u kojem ga je trenutku prvi put primijetila. U metrou. Opazila ga je u dnu vagona. Pogledi su im se sreli i ona je načas vidjela osmijeh što joj ga je upućivao, nastojeći se doimati zanosno, srdačno. Na njegovu joj se licu ne sviđa što se čini da mu se u pogledu krije neka fiksna ideja. Najgore je što praktički nema usnica. Instinktivno je osjetila nepovjerenje, kao da sve osobe s tankim usnicama nešto kriju, neke tajne koje se ne mogu priznati, neku opačinu. I ono izbočeno čelo. Nije mu imala vremena vidjeti oči, šteta. Po njezinu mišljenju, to je pouzdano, ona uvijek tako prosuđuje ljude, po pogledu. Očito, ondje u metrou, nije se htjela zadržavati u blizini ovakva muškarca. Neupadljivo, okrenula se na drugu stranu, leđima prema njemu, prekopala po torbi u potrazi za MP3 plejerom. Stavila je *Nobody's Child* i najednom se zapitala nije li ga već i prije vidjela, jučer ili prekjučer, pod svojim prozorom. Slika je nejasna, ne može se sjetiti. Trebalo bi se okrenuti i ponovo ga pogledati ne bi li ta maglovita uspomena isplivala na površinu, ali se boji da bi ga to moglo ohrabriti. Sigurna je, međutim, u to da ga je, pola sata nakon susreta u metrou, opet vidjela dok se bulevarom Strasbourg vraćala prema dućanu. Bila se predomislila, htjela je ponovo vidjeti smeđu periku, do ramena i s pramenovima, iznenada se okrenula i primijetila ga, malo podalje na pločniku, kako se naglo zaustavlja i pretvara

da razgledava izloge. Sa ženskom odjećom. Uzalud se trudio pokazati koliko je u to zadubljen...

Alex odlaže periku. Nema nikakva razloga za to, ali ruke joj dršću. Glupo. Svidjela mu se, pošao je za njom, pokušao sreću, neće je valjda napasti nasred ulice. Odmahuje glavom kao da želi misli dovesti u red, a kada ponovo pogleda prema pločniku, čovjeka više nema. Naginje se desno, zatim lijevo, ali ne, tamo više nema nikoga. Olakšanje koje zbog toga osjeća nekako je pretjerano. Sama sebi ponavlja: "Glupo", ali ipak normalnije diše. Na vratima trgovine ne može a da ne zastane, da ponovo ne provjeri. Malo joj nedostaje da je sada i njegova odsutnost počne zabrinjavati.

Alex gleda na sat, a zatim prema nebu. Ugodno je, od dana ostaje još gotovo cijeli sat. Nema se volje vratiti kući. Morala bi usput skoknuti i u dućan. Pokušava se sjetiti čega još ima u hladnjaku. Kada je o hrani riječ, zbilja je nemarna. Pažnja joj je usmjerena na posao, na udobnost (Alex je tu pomalo manijak) te, iako to sebi nerado priznaje, na odjeću i cipele. I torbice. I perike. Silno bi voljela da se usmjeri i na ljubav, ali je ljubav posebna tema, mračni odjeljak njezina života. Nadala se, poželjela, a onda odustala. Danas se na toj temi više ne želi zadržavati, misli na to što je manje moguće. Samo se trudi da se to žaljenje ne pretvori u grickanje pred televizorom, da se ne udeblja, da ne postane ružna. Unatoč tome, iako neudana, rijetko je sama. Ima planove do kojih joj je stalo, koji joj ispunjavaju vrijeme. Što se ljubavi tiče, to je propalo, ali to je tako. I manje je teško otkako je pripravna sama i ostati. Unatoč toj samoći, Alex pokušava normalno živjeti, uživati u životu. Ta joj misao često pomaže, ideja o sitnim užicima, o tome da i ona na njih ima pravo baš kao i drugi. Na primjer, odlučila je da će danas otići na večeru u Mont-Tonnerre, u ulici Vaugirard.

Stiže malo prerano. Ovo joj je drugi put da dolazi ovamo. Prvi put bila je ovdje prošli tjedan i svatko se nužno sjeća zgodne

riđokose koja večera sama. Večeras je pozdravljaju kao stalnu gošću, poslužitelji se uzajamno gurkaju, pomalo nespretno oči-jukaju sa zgodnom posjetiteljicom, ona se smješka, konobari je smatraju šarmantnom. Traži isti stol, leđima prema terasi, licem prema sali, opet naručuje pola boce ledenoga alzaškog vina. Uzdiše. Alex voli jesti, čak s time mora biti oprezna, mora to sama sebi ponavljati. Kod nje se stalno javlja jo-jo efekt. Istina, još uvijek dobro s time izlazi na kraj. Može dobiti deset-petnaest kila, izgledati neprepoznatljivo, a dva mjeseca poslije, eto je opet na početnoj težini. Za nekoliko godina neće se više time moći tako poigravati.

Vadi knjigu i traži još jednu vilicu da njome, dok jede, stranice pridržava otvorenima. Kao i prošloga tjedna, njoj nasuprot, malo nadesno, sjedi isti lik vrlo svijetle kestenjaste kose. Večera s frendovima. Za sada su tek dvojica, ali po onome što govore, ostali uskoro stižu. Smjesta ju je ugledao, čim je ušla, a ona se pravi da ne primjećuje kako je on uporno promatra. Tako će biti cijele večeri. Čak i kada stignu ostali kompići, kada se upuste u vječne razgovore o poslu, djevojkama, ženama, kada jedan za drugim budu pričali priče u kojima su ispali glavni, neće je prestati promatrati. Alex se ovakva situacija sviđa, ali ga neće otvoreno ohrabrivati. Ne izgleda loše, četrdeset-četrdeset pet, mora da je nekada bio ljepotan, mora da sada previše pije, lice mu je zbog toga tragično. Lice koje u Alex izaziva emocije.

Alex pije kavu. Jedini ustupak, stručno doziran: pogled upućen tome čovjeku na odlasku. Običan pogled. Ona to savršeno izvodi. Vrlo je neprimjetno, ali Alex zbilja osjeća bolno uzbuđenje opazivši kako je on promatra željnim pogledom, od toga osjeća pritisak u trbuhu, kao obećanje jada. Nikada, kada joj je, kao večeras, u pitanju život, ne izgovara riječi, prave riječi. Jasno vidi da joj se mozak usmjerio na zaustavljene slike, kao da se prekinuo film njezina života, nemoguće joj je vratiti vrijeme, iznova ispričati priču, pronaći riječi. Sljedeći put, ostane li malo dulje, on će je možda vani čekati. Tko zna?

Zapravo, da. Alex jako dobro zna kako to ide. Uvijek pomalo na isti način. Njezini sastanci s muškarcima nikada ne ispadnu naročito lijepo, to je dio filma koji je već gledala i kojega se sjeća. No, dobro, to je tako.

Već se potpuno spustila noć i zbilja je ugodno. Stiže autobus. Ona ubrzava korak, vozač je vidi u retrovizoru i čeka, ona požuri, ali u trenu kada se treba popeti, ne, predomisli se, malo će prošetati, uhvatit će putem drugi, domahuje vozaču koji joj pokretom pokazuje da mu je žao, kao da kaže kako je to sudbina i što se tu može. Svejedno, otvara vrata:

— Nema vam drugog autobusa poslije mene, ja sam posljednji večeras...

Alex se osmjehuje, zahvaljuje mu kretnjom. Nema veze, ici će pješice. Proći će ulicom Falguière, a onda nastaviti ulicom Labrouste.

Već tri mjeseca stanuje u ovoj četvrti, u blizini Porte de Vanves. Često se seli. Prije je stanovala kraj Porte de Clignancourt, a još prije u ulici Commerce. Ima ljudi koji to mrze, za nju je selidba nužnost. To obožava. Možda je u pitanju, kao i s perikama, dojam da mijenja život. To joj je lajtmotiv. Jednoga dana, i promijenit će život. Nekoliko metara dalje, pred njom, neki bijeli kombi s dva se kotača parkira na pločnik. Da bi mogla proći, Alex se pripija uz zgradu, osjeća nečiju prisutnost, muškarca, nema se vremena osvrnuti, između lopatica zahvaća je udarac šakom od kojeg joj se presijeca dah. Gubi ravnotežu, posrće prema naprijed, čelom, žestoko i uz potmuo zvuk, udara o karoseriju, ispušta sve što drži u rukama da bi se pokušala za nešto uhvatiti, ništa ne nalazi, netko je grabi za kosu, ali uspijeva uhvatiti samo periku koja mu ostaje u ruci. Izusti psovku koju ona ne razumije pa bijesno jednom rukom grabi punu šaku prave kose, a drugom je udara ravno u trbuh, udarcem koji bi mogao i vola ubiti. Alex nema vremena zaurlati od bola, sviija se nadvoje i smjesta povraća. A muškarac je zbilja snažan: okreće je prema sebi kao da je od papira. Ruku joj je

ovio oko struka, čvrsto je drži i u usta joj gura komad tkanine, duboko, sve do grla. On je to, muškarac iz metroa, muškarac kraj dućana, to je on. Na desetinku sekunde gledaju se u oči. Ona ga pokušava lupiti nogom, ali joj on sada čvrsto steže ruke uz tijelo, poput škripa, Alex se nikako ne može suprotstaviti toj sili, muškarac je povlači nadolje, koljena joj popuštaju, pada na dno zatvorenoga kombija. Onda joj on u križa odvali jak udarac nogom, Alex poleti u kombi, ogrebe obraz na podu. On se popne za njom, bezobzirno je okrene, zabije joj koljeno u trbuh i šakom je odalami po licu. Tako je snažno udara... Zbilja je želi povrijediti, zbilja je želi ubiti, to Alex prolazi kroz glavu u trenutku kada dobije udarac šakom, a lubanja joj tresne o tlo i od njega odskoči, to je užasan potres, otraga, na stražnjoj strani lubanje, zatiljak, da, kaže sama sebi Alex, to je zatiljak. Osim te riječi, može misliti samo, ne želim umrijeti, ne ovako, ne sada. Usta punih bljuvotine, zgrčila se u fetusnom položaju, glava samo što joj ne eksplodira, osjeća da joj netko žestoko povlači ruke na leđa, vezuje ih, a onda joj vezuje i gležnjeve. Ne želim sada umrijeti, kaže u sebi Alex. Vrata kombija grubo se zatvore, motor se pokrene, vozilo se uz nagao trzaj otrgne od pločnika, ne želim sada umrijeti.

Alex je ošamućena no svjesna svega što se s njome događa. Plače, guši suze. Zašto ja? Zašto baš ja?

Ne želim umrijeti. Ne sada.